

Colliers: România este bine poziționată pentru a atrage capacități industriale din Asia. Costurile mici și avansul producției în ultimii ani cresc atractivitatea pentru investitori

Regiunea Europei Centrale și de Est (ECE) poate să atragă capacități noi de producție, în contextul în care economia globală trece prin schimbări majore pe fondul pandemiei, potrivit unui raport Colliers International privind sectorul industrial din regiune. România este foarte competitivă în zona costurilor, iar producția industrială a crescut semnificativ în ultimii ani, calități care pot transforma țara într-un magnet pentru investiții în zona de producție.

Economia globală trece printr-o perioadă de schimbări intense, în contextul pandemiei, iar relația dintre Europa și China este așteptată să se modifice semnificativ în viitor. Tot mai mulți specialiști vorbesc despre o relocare a unor capacități de producție importante din Asia ale companiilor europene, dornice să controleze mai bine lanțul logistic. Un impediment ar fi fost, până nu demult, costurile de producție semnificativ mai mari în Europa Centrală și de Est, în comparație cu cele din China. Însă, cum salariile din Țara Marelui Zid au avansat enorm în ultimii 10 ani, această schimbare devine tot mai posibilă, mai ales în contextul unei pandemii care a pus o presiune uriașă pe lanțul logistic.

Zona Europei Centrale și de Est a cunoscut, în ultimul deceniu, unul dintre cele mai mari ritmuri de creștere economică, iar producția industrială a ținut și ea pasul. Probabil, cel mai mare avantaj pe care îl au țările din regiune este piața muncii, salariile fiind de câteva ori mai mici decât în Europa de Vest și, în ultimii ani, surprinzător de asemănătoare cu cele din China.

„Bulgaria rămâne cu mult sub nivelul costurilor forței de muncă din China pentru operațiunile de producție, România este comparabilă cu China, iar Polonia și Ungaria nu se află cu mult mai sus. Există diferențe majore față de acum un deceniu și jumătate, când țările din Europa de Est fie se pregăteau să adere la UE, fie tocmai deveniseră membre. Între 2004 și 2018, costurile medii de fabricație au crescut de 5,6 ori în China, în timp ce, în regiunea ECE, avansul a fost mult mai mic. Și toate acestea la o productivitate care a ținut în mod clar pasul”, spune **Laurențiu Duica**, *Partner & Head of Industrial Agency la Colliers International*.

Mai exact, Cehia, Ungaria, Polonia, Slovacia au înregistrat o creștere a costurilor de forță de muncă de 1,6 până la 2,6 ori din 2004 până în 2018, în timp ce Bulgaria și România au înregistrat creșteri de puțin peste 3 ori în aceeași perioadă. Spre comparație, costurile forței de muncă în sectorul de producție din Germania sunt de circa 3 ori mai mari decât în Cehia și Slovacia, de aproximativ 4 ori mai mari decât în Ungaria și Polonia, de aproape 6 ori peste România și de aproape 8 ori peste Bulgaria.

„Mai mult, regiunea ECE a depășit Spania și Marea Britanie, în ceea ce privește volumul de producție cumulat al fabricilor, și se apropie de Franța. Fabricile din regiune s-au concentrat inițial pe marfuri care implica procese de fabricație cu complexitate scăzută, dar acest lucru s-a schimbat treptat de-a lungul timpului, iar marfurile cu o valoare adăugată mai mare și mai complexe tehnologic constituie acum o pondere mult mai mare în întreaga regiune decât acum un deceniu”, spune **Silviu Pop**, *Head of Research în cadrul Colliers International*.

Ritmul de creștere a productivității s-a menținut peste avansul costurilor, iar în toate țările din Europa Centrală și de Est, diferența dintre valoarea adăugată pe angajat și costurile forței de muncă s-a largit semnificativ între 2004 și 2018. Merita menționat că, în România, diferența dintre valoarea adăugată pe angajat și costurile forței de muncă este foarte puțin sub cea a Chinei, statele vecine înregistrând și ele, la diferențe mici. Calcâiul lui Ahile pentru această regiune rămâne inovația, Europa Centrală și de Est înregistrând în indicii Forumului Economic Mondial un nivel la jumătate față de Germania, care este totuși unul dintre cei mai mari inovatori din lume. Totuși, în ultimele decenii statele din regiune au reușit să reducă masiv din ecart față de Germania și alte state occidentale în ceea ce privește calitatea infrastructurii și a instituțiilor.